

LIETUVOS MUITINĖS VEIKLA 2010 M.

VIZIJA

Lietuvos Respublikos muitinė – lanksti, skaidri, efektyvi ir patikima, į geriausią ES valstybių muitinių patirtį orientuota valstybės institucija, sauganti visuomenę nuo neteisėtos tarptautinės prekybos daromos žalos ir sudaranti palankias sąlygas verslo plėtrai.

MISIJA

Lietuvos Respublikos muitinės misija – užtikrinti rinkos ir visuomenės saugą ir saugumą, muitinės administruojamų mokesčių surinkimą, sudaryti palankias sąlygas verslo plėtrai, diegiant modernius darbo metodus ir kuriant elektroninę muitinės aplinką.

PERSONALAS

Lietuvos Respublikos muitinės sistemą sudaro Muitinės departamentas, Muitinės kriminalinė tarnyba, Muitinės informacinių sistemų centras, Muitinės laboratorija, Muitinės mokymo centras, nuo 2010 m. liepos 1 d. trys teritorinės muitinės ir 40 muitinės postų.

2010 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Lietuvos Respublikos muitinėje dirbo 2 464 pareigūnai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojai), iš jų 2 256 pareigūnai ir 208 darbuotojų. Muitinės sistemoje 94,4 proc. pareigūnų turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 1,4 proc. – aukštąjį neuniversitetinį, 4,1 proc. – aukštesnįjį ir 0,1 proc. – vidurinį išsilavinimą.

Mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas

Organizuota 160 mokymų, susijusių su muitinės strateginių tikslų įgyvendinimu, 13 profesinės etikos

ir korupcijos prevencijos mokymų, 9 darbinių Europos Sąjungos kalbų mokymai, 11 kompiuterinio raštingumo įgūdžių stiprinimo mokymų.

Kombinuoto mokymo kursuose dalyvavo 106 muitinės pareigūnai.

Kiekvienam Lietuvos muitinės pareigūnui ir darbuotojui per ataskaitinį laikotarpį vidutiniškai teko 29,3 mokymosi valandos, Muitinės departamento pareigūnui ir darbuotojui – po 40,95 mokymosi valandos. Užsienyje mokėsi 64 pareigūnai.

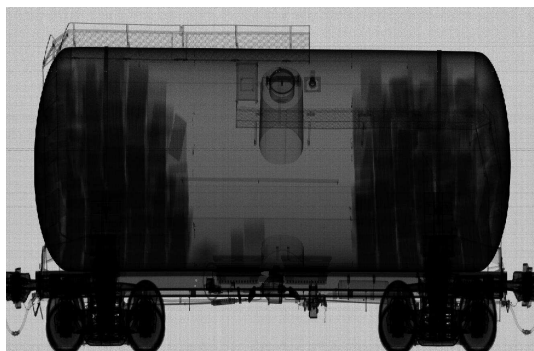
Muitinės mokymo centro organizuojuose mokymuose dalyvavo ir naujausia profesine praktika bei patirtimi su mokymo dalyviais pasidalijo 44 muitinės pareigūnai-praktikai.

Korupcijos prevencija

Per ataskaitinį laikotarpį gauti 42 skundai ir pranešimai pasitikėjimo telefonu dėl muitinės pareigūnų galimų muitinės pareigūnų vardo diskreditavimo, piktnaudžiavimo ir korupcijos atvejų. Išnagrinėjus šiuos skundus ir pranešimus pažeidimų nenustatyta, vienu atveju medžiaga perduota Kauno TM atlikti tarnybinių tyrimą.

Iš viso ataskaitiniu laikotarpiu muitinės sistemoje atlikti 56 tarnybiniai patikrinimai, kuriuos atlikus 60 muitinės pareigūnų buvo siūloma skirti tarnybines nuobaudas. Paskirtos 56 tarnybinės nuobaudos: 19 pastabų, 24 papeikimai, 7 griežti papeikimai, 3 perkėlimai į žemesnės kategorijos pareigas ir 3 atleidimai iš pareigų.

PAŽEIDIMŲ PREVENCIJA

Bendras 2010 m. Lietuvos Respublikos muitinėje nustatytų pažeidimų skaičius (9 271 pažeidimas), palyginti su tuo pačiu 2009 m. laikotarpiu (8 187 pažeidimai), padidėjo 13 proc.

2010 m. muitinės pareigūnai surašė 4 793 administracinius teisės pažeidimų protokolus (toliau – ATPP). Surašytų ATPP skaičius, palyginti su 2009 m., padidėjo 14 procentų.

2009 m. ir 2010 m. sausio–gruodžio mėn.

Lietuvos Respublikos muitinėje nustatyti pažeidimai

Pažeidimai	2009 m. sausio–gruodžio mėn.	2010 m. sausio–gruodžio mėn.	Pokytis (+/-)
Administracinės teisės pažeidimo protokolai	4 201	4 793	+ 14 proc.
Prekių sulaikymo protokolai	964	841	- 13 proc.
Ikiteisminiai tyrimai	149	179	+ 20 proc.
Kiti*	2 873	3 458	+ 20 proc.
Iš viso	8 187	9 271	+ 13 proc.

* Kiti pažeidimai – muitų teisės aktų pažeidimai, nustatyti atliekant muitinius tikrinimus, mokesčius patikrinimus, mokesčius tyrimus bei atvejai, kai mokesčių administratorius priima sprendimą priverstinai išieškoti mokesčių mokėtojo mokesinę nepriemoką (MD generalinio direktoriaus 2006-01-09 įsakymas Nr. 1B-7, „Dėl nacionalinės bylų valdymo ir žvalgybos sistemos“)

Dėl muitų teisės aktų pažeidimų Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai sulaikė prekių, kurių preliminarinė vertė – 75 mln. 286 tūkst. litų. Vidutinė prekių vertė vieno sulaikymo metu – 16 tūkst. 745 litai (2009 m. – 14 tūkst. 159 litų). Palyginti su 2009 m., šis rodiklis padidėjo 18 proc.

Sulaikytų akcizais apmokestinamų prekių vertė 2010 m. viršija 70 mln. 226 tūkst. litų. Palyginti su tuo pačiu 2009 m. laikotarpiu (39 mln. 243 tūkst. litų), šis rodiklis padidėjo beveik 79 proc.

Tabako gaminių kontrabanda

2010 m. LR muitinė sulaikė daugiau nei 211 mln. vnt. cigarečių, t. y. daugiausiai per visą nepriklausomybės atkūrimo laikotarpį. Iš jų daugiau 91,5 proc. viso kiekio sulaikyta atliekant ikiteisminius tyrimus.

Pastebima, kad padidėjo cigarečių, pažymėtų Baltarusijos Respublikos nustatyto pavyzdžio banderolėmis, sulaikymų. Įvežamos naujų rūšių cigaretės, kurių anksčiau nebuvo pastebėta arba buvo sulaikoma tik itin nedideliais kiekiais, t. y. „Premjer“, „Minsk“.

2010 m. LR muitinė sulaikė 21,9 mln. vnt. cigarečių, atgabentų jūra iš Kinijos (tai sudaro 10 proc. viso sulaikytų cigarečių kiekio). 2009 metais pasienyje su jūra sulaikyta 5 proc. viso sulaikytų cigarečių kiekio. Šie duomenys sudaro prielaidas teigti, kad Lietuvai, kaip ir visoms ES valstybėms narėms, didėja suklastotų cigarečių įvežimo iš Kinijos ir kitų Azijos regiono šalių grėsmė.

Nelegali tabako gaminių gamyba vykdoma ir šalies viduje. 2010 m. LR muitinė nustatė 6 nelegalias tabako gaminių sandėliavimo vietas. Kovo 30 d. buvo užkardyta nelegalaus cigarečių fabriko (Naujoji Vilnia) veikla. Gamykloje buvo rasta jau pagamintų tabako produktų, tabako gaminių pakuočių ir blokų ruošinių, padirbtų Rusijos Federacijos banderolių, daugiau nei 10 t smulkinto tabako (iš kurio buvo galima pagaminti apie 1 000 dėžių cigarečių). Patalpoje buvo rastos ir kitos cigarečių gamybai reikalingos žaliavos.

Rugsėjo mėn. muitinės pareigūnai nustatė 2 nelegalias tabako gaminių sandėliavimo vietas. Sulaikyta daugiau nei 8 mln. vnt. nelegaliai sandėliuotų cigarečių „Jin Ling“ ir „L&M“. Spalio mėn. Vilniaus apylinkėse esančiose ūkinės paskirties patalpose rastas didelis kiekis cigarečių, pažymėtų Rusijos Federacijos banderolėmis. Sulaikyta 6 mln. vnt. „Viceroy“ ir „Jin Ling“ cigarečių.

Palyginti su 2008 m., nuo 10 iki 22 % išaugo Lietuvos nelegaliai rinkai skirtų cigarečių sulaikymai. 78 proc. LR muitinės sulaikytų kontrabandinių cigarečių yra skirtos ne Lietuvos, bet kitų Europos valstybių (Jungtinės Karalystės, Vokietijos, Lenkijos) juodajai rinkai. Lietuvos geografinė padėtis lemia, kad Lietuva yra nelegalių tabako gaminių tranzito, perkrovimo, laikino sandėliavimo ar pasirengimo tolesniam gabenimui į Vakarų Europos valstybes šalis.

Tabako gaminių kontrabandos ir nelegalios apyvartos užkardymo srityje LR muitinė bendradarbiauja ir su užsienio šalių teisėsaugos institucijomis. 2010 m. užsienio valstybėse pagal LR muitinės pareigūnų pateiktą informaciją buvo sulaikyta 18,57 mln. vnt. nelegaliai gabentų cigarečių.

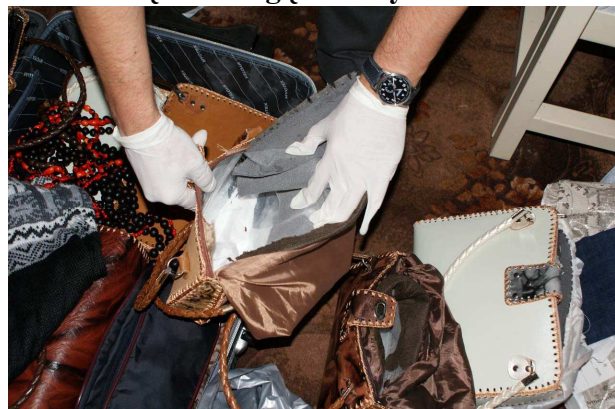

Alkoholio sulaikymai

2010 m. dėl neteisėto disponavimo alkoholio produktais pradėta 11 ikiteisminių tyrimų. Palyginti su 2009 m., ikiteisminių tyrimų dėl neteisėto disponavimo alkoholio produktais sumažėjo 21 proc. 2010 m. sulaikyta 20,3 t alkoholio produktų, nustatytos 5 nelegalios alkoholio gamybos (sandėliavimo) vietos, vienoje iš jų rasta alkoholinių gėrimų falsifikatų.

Vienas didžiausių šiais metais nelegalios alkoholio gamybos (sandėliavimo) atvejais nustatytas lapkričio mėn. Marijampolėje. Viename iš garažų rasti 47 plastikiniai indai (5 l talpos) ir prie garažo stovinčio automobilio bagažinėje rasta 14 indų (5 l talpos) su skysčiu, skleidžiančiu alkoholio kvapą. Sulaikyta 305 litrai skysčio, preliminarios 16 583 Lt vertės. Pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal LR BK 201 str. 2 d.

Narkotinių medžiagų sulaikymai

2010 m. Muitinės kriminalinė tarnyba pradėjo 43 ikiteisminius tyrimus dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrabandos ir neteisėto jų disponavimo (2,4 karto daugiau nei per 2009 m.). 2010 m. sulaikyta 2,4 karto daugiau narkotinių ir psichotropinių medžiagų, palyginti su 2009 m.

2010 m. daugiausia narkotinių ir psichotropinių medžiagų buvo sulaikyta, kai jos buvo siunčiamos paštu arba gabenamos kurjerių tarnybų.

Minėtu laikotarpiu užfiksuoti 4 didelio kiekio kokaino gabenimo atvejai. Šios medžiagos buvo gabenamos iš Lotynų Amerikos šalių (Kosta Rika, Bolivija). Stebima

tendencija, kad sulaikomo kokaino kiekiai didėja: 2008 m. – 300 g, 2009 m. – 1 237 g, 2010 m. sausio–lapkričio mėn. – 7 468 g.

Pagrindinės kontrabandos kryptys lieka kaip ir ankstesniais metais. Amfetaminas ir metamfetaminas, pagamintas Lietuvoje, gabenamas į Skandinaviją (Norvegiją, Švediją, Islandiją). Minėtosios narkotinės medžiagos gabenamos per Lenkiją, Vokietiją, Daniją arba iki Rygos ar Talino. Taip pat amfetaminas iš Lietuvos gabenamas į Baltarusiją, Rusiją, Ukrainą.

Gegužės 5 d. policijos ir LR muitinės pareigūnai konfiskavo vieną didžiausių heroino siuntų (daugiau kaip 5,5 kg), kuri buvo gabenama į Lietuvą per Latvijos Respubliką.

Naftos produktų sulaikymai

2010 m. vidaus rinkoje buvo atlikti 22 sulaikymai, kurių metu sulaikyta 1195 l naftos produktų. Už padarytus naftos produktų laikymo, gabenimo prekybos pažeidimus administracinėn atsakomybėn patraukta 13 asmenų.

LR muitinė 2010 m. sausio–rugsėjo mėn. taikydama kontrolės priemones nustatė 4 431 degalų gabenimo atvejį ir apskaičiavusi mokėtinus mokesčius surinko 760 748 Lt, iš jų akcizo – 505 244 Lt.

Intelektinės nuosavybės teisių pažeidimai

Dėl intelektinės nuosavybės pažeidimų išnagrinėti 89 prašymai, iš kitų valstybių narių minėtu klausimu gauti 585 prašymai. Nustatyti 198 atvejai, kai prekės buvo sulaikytos dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų.

Tarptautinės prekybos nykstančiais gyvūnais ir augalais kontrolė

Nustatyti 24 atvejai, kai prekės buvo sulaikytos dėl CITES konvencijos pažeidimų.

Mobiliųjų grupių veikla

Muitinės mobiliosios grupės (MMG) 2010 m. nustatė 2 459 pažeidimus, iš jų 393 – dėl kontrabandos, 571 – dėl akcizinių prekių laikymo, gabenimo pažeidžiant nustatytą tvarką. 27 atvejais, nustačius pažeidimą, informacija buvo perduota ikiteisminiam tyrimui pradėti. 2010 m. sausio–gruodžio mėn. nustatytų pažeidimų skaičius, palyginti su tuo pačiu 2009 m. laikotarpiu (2 918 nustatytų pažeidimų), sumažėjo 16 proc.

UŽSIENIO PREKYBA

Importo procedūroms įforminta 180 818 muitinės deklaracijų, iš jų elektroniniu būdu pateikta 98 proc. muitinės deklaracijų, atitinkamai eksporto procedūroms – 383 906 ir 99 proc. muitinės deklaracijų.

2010 m.	MUITINĖS DEKLARACIJOS	Importas						Eksportas					
		Įprastinės procedūros				Supaprastintos procedūros		Įprastinės procedūros				Supaprastintos procedūros	
		Bendras skaičius		Elektroniniu būdu pateikta		Bendras skaičius	Elektroniniu būdu pateikta	Bendras skaičius		Elektroniniu būdu pateikta		Bendras skaičius	Elektroniniu būdu pateikta
		Deklaracijų skaičius	Prekių skaičius	Deklaracijų skaičius	Prekių skaičius	Prekių skaičius	Prekių skaičius	Deklaracijų skaičius	Prekių skaičius	Deklaracijų skaičius	Prekių skaičius	Prekių skaičius	Prekių skaičius
1 ketv.		38 592	80 185	36 341	74 985	2 656	2 646	65 777	179 754	63 679	172 803	8 301	8 231
2 ketv.		43 326	92 521	41 689	88 650	2 778	2 776	84 319	227 281	82 243	221 229	11 929	11 840
3 ketv.		43 424	93 548	42 348	91 132	2 805	2 792	92 787	253 230	92 193	252 034	12 036	11 938
4 ketv.		48 454	107 870	47 779	106 097	2 917	2 917	112 959	306 949	112 482	305 957	13 983	13 974
Iš viso		173 801	374 134	169 823	364 415	11 156	11 139	355 637	966 974	352 190	958 188	46 230	46 026

Intrastato sistema

2010 m. pasikeitė Intrastato ataskaitų teikimo ir statistinės ribos (sumažėjo), atitinkamai pasikeitė ir prievolė teikti Intrastato ataskaitas turinčių PVM mokėtojų skaičius – kiekvienų metų pradžioje jis mažėja, tačiau metų pabaigoje išauga.

Intrastato ataskaitų surinkimo efektyvumo vidurkis per 2010 m. sausio–lapkričio mėn. sudarė 98,5 proc.

Muitinio tranzito sistema

Lietuvos muitinėje įforminta apie 501 tūkst. Bendrijos/bendrojo tranzito procedūrų, teritorinių muitinių Muitinės procedūrų priežiūros skyriai atliko 3 958 tyrimus dėl nebaigtų Bendrijos/bendrojo tranzito

procedūrų. Centrinė tranzito įstaiga per savaitę vidutiniškai gauna ir išsiunčia apie 100 dokumentų.

Į TIR sistemą priimtos 29 įmonės, pašalintos 103 įmonės. Iš viso TIR sistemoje yra 878 vežėjų įmonių. Nuolat atnaujinami duomenys Lietuvos Respublikoje registruotų TIR procedūros vykdytojų sąrašė. Per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos muitinėje įforminta per 468 tūkst. TIR procedūrų.

Prekių muitinės vertės tikrinimai

Kontroliuojamos importuojamų prekių muitinių įvertinimą, teritorinės muitinės priėmė 1 621 sprendimą dėl ūkio subjektų importuotų prekių

muitinės vertės nustatymo, iš jų 602 sprendimais (37 proc.) buvo įregistruota mokesstinė prievolė muitinei. Vykdam importuojamų prekių muitinės vertės tikrinimus papildomai apskaičiuota 12 mln. 259 tūkst. litų mokesčių. Importo procedūroms buvo deklaruotos 374 134 prekės. Kontroluojant muitinę vertę buvo patikrintos 11 902 prekės (3,2 proc.).

Vykdam importuojamų prekių muitinės vertės tikrinimus įforminimo metu 6 836 prekėms (1,8 proc.) buvo taikyti kiti, išskyrus sandorio, muitinio įvertinimo metodai ir papildomai apskaičiuota 5 mln. 027 tūkst. litų.

Lietuvos Respublikos integruotas tarifas (LITAR sistema) ir Mokesčių apskaičiavimo ir patikros sistema (MAPS)

LITAR saugomi Europos bendrijos integruoto tarifo sistemos TARIC duomenys apie ES maitus, draudimus ir apribojimus, kurie kinta kiekvieną dieną, bei Lietuvos Respublikos nacionaliniai duomenys (akcizų ir pridėtinės vertės mokesčio tarifai). Juos naudoja muitinės deklaracijų apdorojimo sistema (MDAS), ir tuo būdu užtikrinamas nepertraukiamas deklaravimo muitinei ir muitinio įforminimo procesas.

Pagrindinis būdas tinkamai surinkti EB nuosavus išteklius – teisingai juos apskaičiuoti. Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema automatiškai apskaičiuoja mokesčius Mokesčių apskaičiavimo ir patikros sistemos (MAPS) priemonėmis. Taip pat MAPS atlieka daugelio užsienio prekybos priemonių taikymo kompiuterizuotą patikrą.

Tarifinių kvotų administravimas

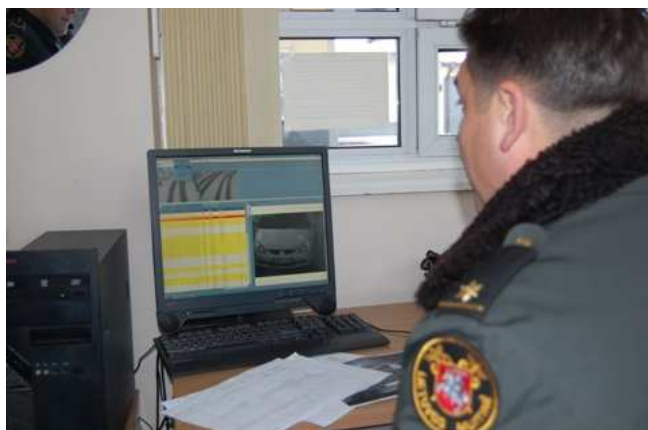
Per ataskaitinį laikotarpį buvo gauta 4930 tarifinių kvotų prašymų, o tai 1,3 karto daugiau negu per 2009 metus (3718 prašymų) ir 2,8 karto daugiau nei per 2008 m. (1744 prašymai).

Sausio mėnesį patvirtintos naujos Tarifinių kvotų administravimo muitinėje taisyklės.

Tarifinio reguliavimo priemonių taikymo stebėseną

Tarifinės priežiūros (*surveillance*) sistemos TSS paskirtis – vykdam ES teisės aktų reikalavimus informuoti Europos Komisiją apie tam tikrų prekių importo ir eksporto apimtis. Kriterijai, pagal kuriuos atrenkamos prekės tarifinės priežiūros ataskaitoms, yra LITAR sistemoje.

Per ataskaitinį laikotarpį EK pateiktos 202 tarifinės priežiūros ataskaitos.

Tarifinis prekių klasifikavimas

Pagrindinė EB muitų ir prekybos politikos įgyvendinimo sąlyga yra tarifinis prekių klasifikavimas. Nuo to, ar teisingai suklasifikuota prekė, priklauso, ar teisingai pritaikyti (apskaičiuoti) maito ir kiti mokesčiai, ar taikytini netarifiniai draudimai ir apribojimai, ar prekė laikytina maitinės rizikos ar kitokios maitinės kontrolės objektu.

Vienas iš prekių klasifikavimo kontrolės būdų – prekių pavyzdžių (mėginių) ėmimas maitinio įforminimo metu, siekiant patikrinti, ar deklaracijoje nurodytas prekės kodas yra teisingas. Per ataskaitinį

laikotarpį maitinio įforminimo metu paimti 1208 prekių pavyzdžiai tarifinio prekių klasifikavimo patikrinimui. Informacijai apie paimtus mėginius tvarkyti naudojama Darbo su prekių mėginiais (pavyzdžiais) informacinės sistema (MĖGIS).

Prekių kilmė

Viena iš pagrindinių EB muitų ir prekybos politikos įgyvendinimo sąlygų yra prekių kilmės nustatymas, tai lemia tinkamą preferencijų (preferencinių muitų tarifų) taikymą.

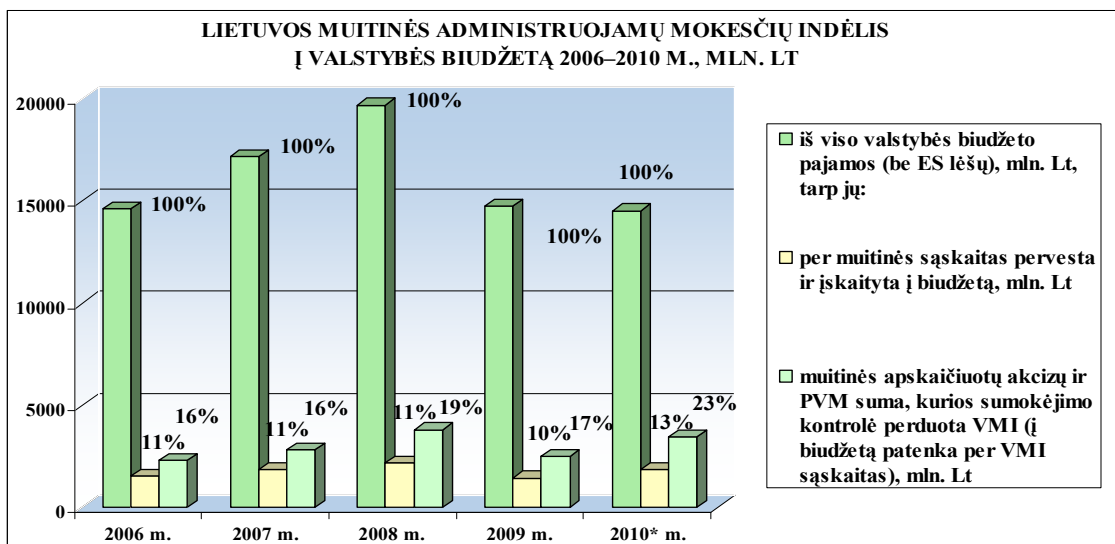
Vadovaujantis preferencinių susitarimų nuostatomis išsiųstos 166 užklauskos patikrinti 580 preferencinių kilmės dokumentų, gauti 9 prašymai patikrinti 45 kilmės dokumentus. Svarbiausias tyrimas – Rusijos įgaliotos institucijos išduotų 26 kilmės dokumentų sojų aliejui patikrinimas.

Pateikti 58 išaiškinimai/konsultacijos dėl preferencinių susitarimų kilmės protokolų nuostatų taikymo, preferencinių susitarimų įsigaliojimo, maitinės deklaracijos pildymo dėl 49 procedūros naudojimo.

Viena iš TM veiklos sričių, kurią galima laikyti parama verslui, yra prekių kilmės dokumentų (EUR.1, EUR-MED, A.TR judėjimo sertifikatų ir pakaitinių A formos kilmės sertifikatų) išdavimas. Per ataskaitinį laikotarpį išduoti 4141 EUR.1/EUR-MED prekių judėjimo sertifikatas, 4840 A formos kilmės sertifikatų, 2947 A.TR judėjimo sertifikatai ir 50 leidimų pateikti ilgalaikį A formos kilmės sertifikatą.

MOKESČIAI

2010 m. Lietuvos maitinė administravo maitus, akcizus ir pridėtinės vertės mokestį (PVM) už išleidžiamas į laisvą apyvartą importuotas prekes. Per šį laikotarpį surinkta į valstybės biudžetą bei perduota VMI administruoti 5 mlrd. 297 mln. 544 tūkst. litų mokesčių.

Per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos muitinė į valstybės biudžetą surinko 1 mlrd. 851 mln. 109 tūkst. litų muitų, akcizų ir PVM. Mokesčių surinkimo planas įvykdytas 135 proc. (surinkta 481 mln. 660 tūkst. litų daugiau nei planuota).

Muitinės administruojamų mokesčių surinkimą didžiaja dalimi lėmė 2009 m. gruodžio – 2010 m. lapkričio mėn. muitinio įforminimo metu apskaičiuoti prekių importo mokesčiai, kurie (remiantis preliminariais MAKIS DS duomenimis) sudarė 5 mlrd. 348 mln. 856 tūkst. litų. Per minėtą laikotarpį šių mokesčių apimtys padidėjo 1 mlrd. 446 mln. 275 tūkst. litų, arba 37 proc.

Ūkio subjektai naudojami prekių importo galimybe, kai pagal Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 35 straipsnį atleidžiama nuo importo PVM įforminus 42-ąją importo procedūrą. 2010 m. prekėms, kurioms Lietuvoje buvo įforminta 42-oji importo procedūra, t. y. importo PVM neapmokestintoms prekėms, apskaičiuotas importo PVM sudarytų apie 121 mln. litų. Šių prekių importo PVM apimtys, palyginti su 2009 m., padidėjo apie 47 procentus.

Didžiausią muitinės administruojamų mokesčių įplaukų dalį 2010 m. sudarė PVM – 85 proc., muitai sudarė 10 proc., akcizai – 5 proc. muitinės įplaukų (2009 m. sausio–gruodžio mėn. PVM – 84 proc., muitai – 12 proc. ir akcizai – 4 proc.).

Muitinės administruojamų mokesčių surinkimas į valstybės biudžetą pagal mokesčių rūšis 2009 ir 2010 m.

Mokesčių rūšis	2009 m. surinkta (įskaityta)	2010 m. planuota surinkti (įskaityti)	2010 m. surinkta (įskaityta)	2010 m. pokytis, palyginti su 2009 m.		Plano vykdymas	
				+/-	proc.	+/-	proc.
sausio–gruodžio mėn.							
Muitai	177 199	217 640	181 596	4 397	2	-36 044	83
Akcizai	58 895	57 197	99 125	40 230	68	41 928	173
PVM	1 197 541	1 094 612	1 570 389	372 847	31	475 777	143
Iš viso	1 433 636	1 369 449	1 851 109	417 474	29	481 660	135

Muitai

2010 m. Lietuvos muitinė į valstybės biudžetą surinko 181 mln. 596 tūkst. litų muitų, arba 2 proc. (4 mln. 397 tūkst. litų) daugiau negu 2009 m. Patvirtintas muitų surinkimo planas įvykdytas 83 proc. (surinkta 36 mln. 44 tūkst. litų mažiau nei planuota).

Pridėtinės vertės mokestis

2010 m. Lietuvos muitinė į valstybės biudžetą surinko 1 mlrd. 570 mln. 389 tūkst. litų PVM, arba 31 proc. (372 mln. 847 tūkst. litų) daugiau negu 2009 m. Patvirtintas PVM surinkimo planas įvykdytas 143 proc. (surinkta 475 mln. 777 tūkst. litų daugiau nei planuota).

Akcizai

2010 m. Lietuvos muitinė į valstybės biudžetą surinko 99 mln. 125 tūkst. litų akcizų, arba 68 proc. (40 mln. 230 tūkst. litų) daugiau negu 2009 m. Patvirtintas akcizų surinkimo planas įvykdytas 173 proc. (mokesčių surinkta 41 mln. 928 tūkst. litų daugiau nei planuota). Didžiausią dalį muitinės renkamų akcizų sudaro už energetinius produktus sumokėti akcizai – 63 proc. (62 mln. 319 tūkst. litų) ir už etilo alkoholį ir alkoholinius gėrimus sumokėti akcizai – 35 proc. (34 mln. 261 tūkst. litų). Už apdorotą tabaką surinkta akcizų dalis sudarė 3 proc. (2 mln. 544 tūkst. litų).

2011 m. sausio 1 d. Lietuvos muitinėje mokesčių nepriemokos suma sudarė 82 mln. 841 tūkst. litų. Mokestinė nepriemoka per 2010 m. padidėjo 12,6 mln. litų, arba 18 procentų.

2010 m. didžiausią papildomai priskaičiuotų mokesčių dalį sudarė mokesčiai (45 proc.), apskaičiuoti atlikus tarifinio prekių klasifikavimo kontrolės veiksmus (2009 m. 83 proc. sudarė mokesčiai, apskaičiuoti dėl muitinės vertės).

Papildomai priskaičiuoti mokesčiai po muitinio įforminimo

Tikrinimai	2009 m. sausio–gruodžio mėn.		2010 m. sausio–gruodžio mėn.	
	Patikrintų prekių skaičius	Papildomai priskaičiuota mokesčių, tūkst. Lt	Patikrintų prekių skaičius	Papildomai priskaičiuota mokesčių, tūkst. Lt
Dėl muitinės vertės	4 977	37 259	5 066	6 232
Dėl klasifikavimo teisingumo	5 481	2 738	3 259	8 538
Dėl kilmės	8 109	2 643	5 567	2 683
Dėl taikomų mokesčių tarifų	757	2 138	1 431	1 391
Iš viso	19 324	44 778	15 323	18 844

Atlikti 336 LR asmenų ūkinės ir komercinės veiklos, susijusios su muitų ir kitų teisės aktų taikymu, mokestiniai tikrinimai ir papildomai priskaičiuota 40 125 tūkst. litų muitų bei mokesčių (2009 m. – 391 LR asmens tikrinimas ir 13 354 tūkst. litų). Didžiausią papildomai priskaičiuotų mokesčių dalį – 34 proc. sudarė importo PVM mokesčiai.

MUITINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Pagrindinis dėmesys darbo veikloje buvo skiriamas sienos pralaidumo didinimui, pasirengimui išankstinių bendrųjų deklaracijų pateikimui, muitinės pareigūnų darbo organizavimo gerinimui.

Įvykdyta teritorinių muitinių reorganizacija - nuo 2010 m. liepos 1 d. veikia trys teritorinės muitinės - Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos. Muitinės postuose darbas organizuojamas taip, kad užtikrintų muitinės formalumų su prekėmis bei nustatytais atvejais leidimų (sertifikatų) išdavimo procesų vykdymą. Nurodytų procesų vykdymui užtikrinti darbas muitinės postuose organizuojamas atsižvelgiant į posto specifiką (posto kompetenciją, tipą, prekes gabenančių transporto priemonių rūšis, gabenamas prekes).

Muitinės sandėlių, importo ir eksporto terminalų veikla

Ataskaitiniu laikotarpiu pradėjo veiklą 15 naujų muitinės sandėlių, 1 laisvasis sandėlis, panaikinti 14 leidimų steigti muitinės sandėlių ir 2 leidimai steigti laikinojo prekių saugojimo sandėlių (importo ir eksporto terminalą), 8 muitinės sandėlių veikla sustabdyta.

Įgyvendinus galimybę teisės aktus, reglamentuojančius muitinės sandėlių veiklą, skelbti Lietuvos Respublikos muitinės tinklapyje, taip pat siekiant sumažinti verslui našta, buvo supaprastinta leidimų išdavimo tvarka.

Muitinės tarpininkų veikla

Išnagrinėti 55 prašymai dėl leidimo teikti muitinės tarpininko paslaugas ir išduoti 52 muitinės tarpininko registravimo liudijimai.

35 muitinės tarpininkų įmonėms panaikinta muitinės tarpininkų registracija, iš jų 10 įmonių – nutraukus muitinės tarpininko veiklą savo noru, 25 – už muitinės tarpininkų registravimo ir veiklos taisyklių pažeidimus.

Iš viso iki 2010 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikos muitų teritorijoje veiklą vykdė 329 muitinės tarpininkų įmonės, kuriose muitinės tarpininko vardu teikė muitinės tarpininko paslaugas 1150 muitinės tarpininko atstovų.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Per ataskaitinį laikotarpį dalyvauta 7 susitikimuose bendradarbiaujant su ES valstybėmis narėmis, 11 susitikimų bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, 5 PMO renginiuose, 3 Baltijos jūros valstybių

tarybos renginiuose.

Pagal LR Ministro Pirmininko tarnybos ir kitų institucijų prašymus parengta 30 Lietuvos pozicijų dėl muitinės kompetencijai priklausančių ES teisės aktų projektų, 25 pozicijos COREPER posėdžiams ir 26 pozicijos EK komitetų posėdžiams, pateikti 93 pozicijų derinimo įrašai pagal kitų institucijų prašymus. Surengti 5 tarpžinybinės darbo grupės „Muitų sąjunga“ posėdžiai. Koordinuotas muitinės atstovų dalyvavimas ES Tarybos, Komisijos darbo organuose, Europolo veikloje.

241 Lietuvos muitinės pareigūnas dalyvavo pagal programą „Muitinė 2013“ organizuotuose 113 darbo ir projektų grupių posėdžiuose, 12 mokymų sesijų, 16 seminarų ir 10 darbo vizitų bei 4 stebėsenos (*monitoring*) vizituose.

Lapkričio mėn. Vilniuje pagal ES programą „Muitinė 2013“ organizuotas seminaras „Keitimosi muitinės informacija su trečiosiomis šalimis perspektyvos“. Seminare dalyvavo 82 Europos Sąjungos valstybių narių muitinių administracijų, Europos Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato, Pasaulio muitinių organizacijos atstovai.

Įgyvendinant ES Rytų partnerystės iniciatyvą, vasario mėn. Muitinės departamente kartu su EK atstovais surengtas seminaras Rytų partnerystės valstybių atstovams muitinės vertės klausimais.

Pagal techninės pagalbos projektą „Integruoto sienų valdymo stiprinimas Vakarų Balkanuose ir Turkijoje“, Lietuvos muitinės ekspertas vyko vesti Rizikos analizės mokymų Vakarų Balkanų šalyse ir Turkijoje.

Balandžio mėn. bendradarbiaujant su Europos Komisijos Techninės pagalbos ir keitimosi informacija biuru (TAIEX) organizuotas Turkijos muitinės pareigūnų mokymo vizitas grynųjų pinigų kontrolės klausimais.

Gegužės mėn. bendradarbiaujant su Ukrainos–Europos politikos ir teisinių konsultacijų centru (UEPLAC) Ukrainos muitinės pareigūnams ir valstybės tarnautojams organizuotas mokomasis vizitas prekių judėjimo sertifikatų EUR.1 tema.

Liepos mėn. organizuotas Tadžikistano Respublikos muitinės tarnybos pareigūnų mokomasis vizitas informacinių sistemų diegimo ir priežiūros muitinėje klausimais.

Lapkričio mėn. organizuotas Azerbaidžano valstybinio muitinės komiteto delegacijos vizitas, skirtas susipažinti su Lietuvos muitinėje naudojamomis techninėmis ir informacinėmis kontrolės sistemomis.

Lietuvos Respublikos muitinės atstovai dalyvauja tarptautinėse misijose. Muitinės departamento pareigūnas atlieka Europos Sąjungos specialiojo įgaliotinio (EUSR) Pietų Kaukazui Pasienio komandos Tbilisyje vadovo pavaduotojo pareigas. ES sienos apsaugos misijoje (EUBAM) Ukrainos ir Moldovos pasienyje (Padniestrėje) dalyvauja 2 pareigūnai. 3 ankstesniais metais deleguoti pareigūnai darbą misijoje baigė balandžio, liepos ir lapkričio mėnesiais.

Lietuvos muitinė dalyvauja ES struktūrinių fondų projektuose:

„Lietuvos Respublikos muitinės kokybės vadybos sistemos pagal LST EN ISO 9001:2008 diegimas, sertifikavimas ir priežiūra“;

„Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnų kvalifikacijos tobulinimas“;

„Lietuvos Respublikos muitinės efektyvumo rodiklių sistemos kūrimas ir diegimas“.

BENDRADARBIAVIMAS SU VERSLU

Muitinės pareigūnų patirtis ir turima kvalifikacija sudaro visas prielaidas kurti modernią, efektyviai ir geranoriškai bendradarbiaujančią su verslu muitinę.

Iki 2010 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikos muitinė 16 asmenų suteikė įgaliotojo ekonominio operatoriaus vykdytojo statusą ir išdavė AEO sertifikatus. Dėl šio statuso suteikimo atliekamas kitų 3 asmenų atitikimo nustatytiems reikalavimams veiklos vertinimas.

Kovo mėn. įvyko Muitinės konsultacinio komiteto (MKK) posėdis, kuriame kalbėta apie aktualius akcizais apmokestinamų prekių gabenimo tvarkos pakeitimus, aptarta muitinės veiklos įtaka valstybių logistikos plėtrai. Posėdžio metu pasirašyta Muitinės departamento ir Lietuvos verslo konfederacijos/ICC Lietuva bendradarbiavimo sutartis.

Birželio mėn. vykusiame MKK posėdyje buvo kalbėta apie viešųjų logistikos centrų plėtrą Lietuvoje, intelektinės nuosavybės apsaugą ir muitinės vaidmenį šioje srityje, įgaliotojo ekonominių operacijų vykdytojo statuso turėtojo teikiamą naudą.

Lapkričio mėn. Europos Komisijos DG TAXUD atstovai išplėstiniame MKK posėdyje pristatė naują EK portalą bei elektronines paslaugas verslui.

2010 m. įvyko 12 MKK pakomitečių posėdžiai teritorinėse muitinėse.

Plėtojant ryšius su verslo organizacijomis siekiama, kad verslo asociacijos aktyviai dalyvautų derinant Lietuvos pozicijas dėl ES muitų teisės aktų projektų kūrimo.

Spaudoje ir internete publikuoti straipsniai, platinta informacija apie verslo visuomenei aktualius teisės aktų pakeitimus, parengti specialistų komentarai, atsakyta į verslo organizacijas dominančius klausimus. Užpildytas klausimynas Azijos ir Europos muitinių atstovų susitikimui apie Lietuvos muitinės dialogą su verslu.

Kvalifikuotą informaciją fiziniams ir juridiniams asmenims apie Muitinės kodekso ir kitų teisės aktų, už kurių įgyvendinimą atsakinga muitinė, taikymą (žodžiu, telefonu ir elektroniniu paštu) teikia Muitinės departamento informavimo grupė. Telefonu kasdien kreipiasi vidutiniškai 50–60 klientų, dar 3–4 interesantai aptarnaujami jiems atėjus į Muitinės departamentą, atsakyta į 2384 (2009 m. – 2266) elektroninius paklausimus. Daugiausia klausimų buvo užduota apie pašto siuntomis gabenamų prekių apmokestinimą, prekių importą iš trečiųjų šalių, prekių gabenimą į kitas ES šalis nares, keleivių įvežamų prekių normas ir apmokestinimo tvarką, muitinės procedūras.

BENDRADARBIAVIMAS SU ŽINIASKLAIDA IR VISUOMENE

Lietuvos muitinė bendradarbiauja su daugeliu šalies žiniasklaidos priemonių. Aktuali informacija siunčiama tiesiogiai įvairiems žiniasklaidos atstovams. Svarbios su muitinės veikla susijusios temos pristatomos organizuojant įvairius renginius, spaudos konferencijas ir susitikimus su žiniasklaidos atstovais. Visuomenei aktualios muitinės veiklos temos buvo pristatytos 20 įvairių televizijų laidų, 6 radijo laidose, parengta 18 publikacijų Lietuvos dienraščiuose, 5 internetiniuose portaluose.

Dažnai žiniasklaidos atstovai teiravosi informacijos apie Rusijos, Kazachstano ir Baltarusijos kuriamą muitų sąjungą, kovos su kontrabanda tendencijas, akcizinių prekių kontrolę, kodėl naikinamos konfiskuotos cigaretės, apie darbo užmokesčio problemas muitinėje, apie muitinės – kovos su kontrabanda koordinatoriaus tarp teisėsaugos institucijų vaidmenį.

Rugsėjo mėn. Panevėžio „Cido“ arenoje vykusiame parodoje „EXPO Aukštaitija 2010“ Lietuvos muitinė pristatė tarnyboje naudojamą techniką, pateikė „egzotiškos kontrabandos“ pavyzdžių: koralų, gyvatės odos gaminių, konservuotų gyvačių, ir prekių, pagamintų pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises, bei surengė konfiskuotų daiktų aukcioną.

Dalyvauta Europos dienos renginiuose Vilniuje. Šia proga Gedimino prospekte surengtas Lietuvos muitinės pristatymas visuomenei – visą dieną veikė muitinės standas, kuriame buvo demonstruojama kilnojamoji ekspozicija „Lietuvos muitinei 91-eri“, buvo galima susipažinti su mobiliųjų grupių automobiliuose įdiegta įranga, išvysti muitinės tarnybinių šunų pasirodymą, pabendrauti su muitinės pareigūnais bei daugiau sužinoti apie muitinės veiklą. Taip pat kartu su Panevėžio TM organizuotas muitinės sulaikytų prekių aukcionas, sulaukęs didelio visuomenės susidomėjimo.

Dalyvauta Pasaulinę intelektinės nuosavybės dieną minint LR Seime surengtoje konferencijoje „Kaip apsaugoti intelektinę nuosavybę ir saugiau jaustis ES ir pasaulio rinkose“. Konferencijoje pristatyta muitinės veikla ir pagalba verslui saugant intelektinę nuosavybę, taip pat parengta ir Seime demonstruota muitinės sulaikytų prekių klastočių ekspozicija. Ši ekspozicija buvo demonstruojama ir visuomenei Lietuvos technikos bibliotekoje.

Organizuotas specialaus informacinio stendo įrengimas Tarptautiniame Vilniaus oro uoste, kuriame eksponuojami pažeidus Nykstančios laukinės faunos bei floros apsaugos konvenciją (CITES) muitininkų sulaikyti dirbiniai iš nykstančių laukinių gyvūnų bei augalų.

Muitinės kinologai pristatė pareigūnų darbą su tarnybinais šunimis trijose TV laidose, surengė 15 išvažiuojamųjų vizitų į įvairias Lietuvos vidurines mokyklas, reprezentavo Lietuvos muitinę gyvūnų globos organizacijos „Lesė“ surengtame renginyje bei parodė tarnybinių muitinės šunų paklusnumo ir pažeidėjo sulaikymo programą Panevėžyje vykusios parodos „EXPO Aukštaitija 2010“ metu.

Suorganizuotos atvirų durų dienos moksleiviams Panevėžio ir Klaipėdos muitinėse. Spalio mėn. daugiau nei pusšimčiui moksleivių Medininkų memoriale pravesta istorijos pamoka, kurią vedė Medininkų žudynių liudininkas T. Šernas. Ši istorijos pamoka buvo viena iš renginių, skirtų Lietuvos muitinės 20-ties metų sukakčiai. Lietuvos muitinė dalyvavo LR Vyriausybės iniciuotame projekte „Moksleiviai į Vyriausybę“. Rugsėjo mėn. Vilniaus bei Radviliškio moksleivės bendravo su Muitinės vadovais, lankėsi Muitinės muziejuje ir Vilniaus oro uosto poste.

Per 2010 m. Muitinės muziejuje apsilankė 956 lankytojai. Daugiausia muziejuje lankėsi pradinių, pagrindinių, vidurinių ir gimnazijų moksleiviai, kolegijų bei universitetų studentai iš Vilniaus, Trakų, Radviliškio, Kėdainių. Muziejaus ekspozicijas apžiūrėjo policijos pareigūnai iš Italijos, Turkijos ir Rumunijos, Turkijos, Azerbaidžano, Lenkijos bei Moldovos muitinių pareigūnai, taip pat svečiai iš Japonijos.

Ataskaitiniu laikotarpiu muziejuje veikė atvirukų ir fotografijų paroda „Išnykusios sienos“. Organizuotas iškilmingas šios parodos atidarymas. Parodoje eksponuojami XIX a. pab.–XX a. pr. atvirukai ir fotografijos, vaizduojantys to meto Rusijos ir Prūsijos pasienį, muitinę, pareigūnų darbą. Rugsėjį šie atvirukai buvo eksponuojami Jurbarke, spalio–gruodžio mėnesiais ši paroda buvo laikinai perkelta į Muitinės departamentą ir eksponuojama Gedimino prospekto praeiviams.

Organizuotas Lietuvos muitinės pareigūnų dalyvavimas visuomeninių objektų tvarkymo akcijoje „Darom 2010“. Tvarkytos Medininkų aukų memorialo prieigos ir šalia esantis miškas, Verkių regioninis parkas, Danės pakrantė (Klaipėdoje) ir kt. Suorganizuota paramos akcija Vilniaus Motinos ir vaiko pensiono gyventojams.

Lietuvos muitinė 2010 m. vykdė 2 apklausas interneto Lietuvos muitinės svetainėje, siekdama išsiaiškinti, kaip muitinės klientai vertina muitinės teikiamas paslaugas. Apibendrinus apklausas gauti rezultatai, kad 61 proc. respondentų muitinės teikiamas paslaugas vertina teigiamai (2009 m. buvo 56 proc. vertinančių teigiamai).

KITA MUITINĖS VEIKLA

Muitinės laboratorijos veikla

Muitinės laboratorijoje atliekami tyrimai, būtini prekės kodui pagal muitinės naudojamas nomenklatūras nustatyti, draudžiamoms įvežti (išvežti) ar kitaip reglamentuojamoms, nuodingoms ar pavojingoms medžiagoms identifikuoti.

Per ataskaitinį laikotarpį Laboratorija gavo 4 113 mėginių. Tai 816 mėginių mažiau negu per tą patį 2009 m. laikotarpį. Buvo ištirti 3 964 mėginiai, išduotas 3 331 tyrimo dokumentas. Palyginti su 2009 m., išduotų tyrimo dokumentų skaičius sumažėjo 502.

Viešieji pirkimai

Per ataskaitinį laikotarpį atlikti 24 viešieji pirkimai, iš jų:

- atviro konkurso būdu – 8;
- supaprastinto atviro konkurso būdu – 5;
- neskelbiamų derybų būdu – 2;
- mažos vertės apklausos būdu – 9.

Pradėtas vykdyti mobilios rentgeno kontrolės sistemos įsigijimo viešasis pirkimas atviro konkurso būdu.

Muitinės teikiamų elektroninių paslaugų tobulinimas

Įgyvendinant valstybės kapitalo investicijų projektą „Elektroninių muitinės paslaugų tobulinimas“, vykdomi šie darbai:

- Lietuvos Respublikos muitinės portalo bei Lietuvos Respublikos muitinės vidinės komunikacijos ir visuomenės informavimo sistemos kūrimas ir diegimas (MPORT);
- Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos (MDAS) atnaujinimo, vystymo ir įdiegimo bei priežiūros ir palaikymo paslaugų darbai;
- Integruotos muitinės informacinės sistemos posistemių ir išorinių sistemų integravimo sąsajų kūrimo ir diegimo paslaugų darbai;
- Europos Komisijos užsakymu centralizuotai sukurtos NCTS ir Eksperto kontrolės sistemos programinės įrangos (CDTA/NO) priežiūros ir palaikymo paslaugų teikimo darbai;
- sukurta ir įdiegta MPR sąsaja su NCTS bei kt.

